

Sygn. akt III C 1788/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Anna Szarek

Protokolant – sekretarz sądowy Dagmara Chmura

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.

przeciwko T. Ż.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego T. Ż. na rzecz powoda B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. kwotę 5 453,95 zł (pięciu tysięcy czterystu pięćdziesięciu trzech złotych i dziewięćdziesięciu pięciu groszy) wraz z odsetkami ustawowymi, a od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi w stosunku rocznym od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty;

II oddala powództwo w pozostałej części;

III zasądza od pozwanego T. Ż. na rzecz powoda B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. kwotę 769,18 zł (siedmiuset sześćdziesięciu dziewięciu złotych i osiemnastu groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV nakazuje pobrać od pozwanego T. Ż. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 332 (trzystu trzydziestu dwóch) złotych tytułem nieuiszczonej części kosztów sądowych.

Sygn. akt III C 1788/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 maja 2016 roku

/w postępowaniu zwykłym/

B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G., pozwem z dnia 18 grudnia 2012 roku, złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od T. Ż. kwoty 7 063 zł wynikającej z umowy pożyczki gotówkowej zawartej przez pozwanego z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. w dniu 17 maja 2007 roku, w tym 4 540,02 zł z tytułu kapitału, 1 874,57 zł z tytułu odsetek i 648 zł z tytułu kosztów, wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podał, że należność z powyższego tytułu nabył od S. A. (Spółka Akcyjna) w P., z którą poprzez przeniesienie całego swojego majątku na spółkę przejmującą połączył się z (...) Bank Spółka Akcyjna

w W. ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 roku, na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2012 roku.

W dniu 19 grudnia 2012 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw, w którym domagał się oddalenia powództwa w całości podnosząc, że nigdy nie zawierał umowy pożyczki, z której powód wywodzi swoje roszczenie oraz podał, że przypuszcza, że ktoś w celu zaciągnięcia pożyczki posłużył się jego dowodem osobistym. Wniósł przy tym o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafologii na okoliczność, że złożone na umowie pożyczki podpisy nie należą do niego. Dodatkowo wskazał, że nakaz zapłaty nie został mu prawidłowo doręczony, albowiem nie zamieszkiwał pod adresem podanym w pozwie.

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe. Na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015 roku pozwany wprost zaprzeczył, że podpis i parafy na umowie o gotówkowy kredyt oraz o limit i kartę V. U. nr (...) z dnia 17 maja 2007 roku nie należą do niego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2007 roku T. Ż. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. umowę o gotówkowy kredyt oraz o limit i kartę V. U., na podstawie której bank udzielił mu kredytu gotówkowego w kwocie 6 037,50 zł, w tym prowizja za zawarcie umowy w wysokości 5 % kwoty udzielonego kredytu. Oprocentowanie kredytu było stałe i wynosiło 16,90 % w stosunku rocznym. Miesięczna rata wynosiła 272,30 zł i była płatna w terminach określonych harmonogramem spłaty kredytu. Kredyt miał być spłacony w 36 ratach. Miesięczna prowizja za administrowanie kredytem wynosiła 0,35% kwoty udzielonego kredytu, a miesięczna składka ubezpieczeniowa doliczana do raty kredytu 36,20 zł.

W par. 9 ust. 1 umowy postanowiono, że oprocentowanie naliczane jest od kwoty zadłużenia.

Dowód:

- umowa z dnia 17 maja 2007 roku (k. 6 akt SR Szczecin – P. i Zachód w S. o sygn. IX Co 4259/09).

Na ostatniej stronie powyższej umowy T. Ż. złożył swój własnoręczny podpis składający się z imienia i nazwiska, a pozostałe dwie strony opatrzył parafami.

Dowód:

- umowa z dnia 17 maja 2007 roku (k. 6 akt SR Szczecin – P. i Zachód w S. o sygn. IX Co 4259/09),

- opinia biegłego sądowego D. R. (k. 299 – 311),

- ustne wyjaśnienia biegłej sądowej D. R. do pisemnej opinii (k. 369 – 369).

W dniu 9 kwietnia 2009 roku (...) Bank Spółka Akcyjna w W. wystawił bankowy tytułu egzekucyjny nr (...), w którym stwierdzono, że zobowiązanie dłużnika T. Ż. z umowy kredytowej zawartej w dniu 17 maja 2007 roku oraz że wysokość zobowiązania dłużnika wynosi 5 720,34 zł, w tym z tytułu należności głównej 4 540,02 zł, z tytułu niespłaconych odsetek umownych naliczonych od należności głównej od dnia 17 maja 2007 roku do dnia 20 marca 2009 roku 532,32 zł oraz z innych tytułów 648 zł. Ponadto należne są dalsze odsetki ustawowe od w.w. należności całkowitej zadłużenia przeterminowanego, naliczane od dnia 10 kwietnia 2009 roku.

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2009 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz wierzyciela (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. przeciwko dłużnikowi T. Ż., z którego wynika obowiązek świadczenia na rzecz wierzyciela kwoty 4 540,02 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 532,32 zł tytułem niespłaconych odsetek umownych wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi i oddalił wnioski w pozostałej części, to jest co do innych kosztów, albowiem wierzyciel nie wskazał jakie elementy składają się na żadaną przez niego sumę i w konsekwencji brak jest danych pozwalających dłużnikowi na zweryfikowanie wysokości określonych kwot.

Postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji.

Dowód:

- bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 9 kwietnia 2009 roku (k. 4 akt SR Szczecin – P. i Zachód w S. o sygn. IX Co 4259/09),

- postanowienie SR Szczecin – P. i Zachód w S. z dnia 17 czerwca 2009 roku (k. 15 akt SR Szczecin – P. i Zachód w S. o sygn. IX Co 4259/09),

- postanowienie z dnia 29 grudnia 2011 roku (akta Komornika Sądowego przy SR Szczecin – P. i Zachód w S. o sygn. KM 7559/09).

S. A. (Spółka Akcyjna) w P. jako spółka przejmująca dokonała połączenia transgranicznego z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. jako spółką przejmowaną poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 roku.

W dniu 27 kwietnia 2012 roku S. A. (Spółka Akcyjna) w P. zawarła z B. (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w G. umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie której zbyła wierzytelność wobec T. Ż. wynikająca z wyżej wskazanej umowy określając ją na kwotę 6 273,62 zł, w tym 4 540,02 zł z tytułu kapitału, 532,32 zł z tytułu odsetek umownych, 553,28 zł z tytułu odsetek karnych, 211 zł z tytułu prowizji, 75 zł z tytułu opłat windykacyjnych i 362 zł z tytułu ubezpieczenia.

Dowód:

- odpis z K. A. (Spółki Akcyjnej) w P. (k. 213),

- umowa z dnia 27 kwietnia 2012 roku wraz z załącznikiem do wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności (k. 217).

W dniu 17 grudnia 2012 roku B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, w którym stwierdzono, że w dniu 27 kwietnia 2012 roku Fundusz nabył wierzytelność z umowy kredytu gotówkowego z dnia 15 maja 2007 roku w kwocie 7 062,59 zł, w tym 4 540,02 zł z tytułu kapitału, 1 874,57 zł z tytułu odsetek i 648 zł z tytułu kosztów.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 17 grudnia 2012 roku (k. 223),

- pełnomocnictwo z dnia 9 października 2012 roku (k. 222).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w znacznej części zasadne.

Powód wywodził swoje roszczenie z załączonej do pozwu umowy kredytu gotówkowego zawartej przez pozwanego z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. w dniu 17 maja 2007 roku podając, że wierzytelność z tego tytułu nabył na

podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2012 roku. Wyjaśnienia wymaga, że rozbieżność pomiędzy podawaną przez powoda datą zawarcia umowy, z której wywodził swoje roszczenie, a datą zawarcia umowy ustaloną przez Sąd wynikała z tego, że w formularzu umowy wpisana została jako data zawarcia umowy 15 maja 2007 roku, a podpisy na umowie zostały złożone w dniu 17 maja 2007 roku, co wprost zaznaczono na trzeciej stronie umowy przy podpisie pracownika banku. Nie ulega zatem wątpliwości, że datą zawarcia umowy był dzień 17 maja 2007 roku, gdy doszło do złożenia na piśmie stosownych oświadczeń woli, a nie w dniu 15 maja 2007 roku wpisanym na pierwszej stronie formularza umowy.

W związku z tym, że S. A. (Spółka Akcyjna) w P. jako spółka przejmująca dokonała połączenia transgranicznego z (...) Bank Spółką Akcyjną w W. jako spółką przejmowaną poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2009 roku, wstąpiła z tym dniem we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. W konsekwencji stała się podmiotem wszystkich praw i obowiązków wynikających z umów zawieranych przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w W., w tym umowy zawartej z pozwanym w dniu 17 maja 2007 roku.

Zgodnie z przepisem art. 509 par. 1 i 2 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. W dniu 27 kwietnia 2012 roku S. A. (Spółka Akcyjna) w P. zawarła z B. (...) Niestandardowym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w G. umowę sprzedaży wierzytelności, która obejmowała wierzytelności wymienione w załączniku nr 1 do tej umowy, w tym wierzytelność wobec T. Ż. wynikającą z wyżej wskazanej umowy. Fakt zawarcia umowy przelewu wierzytelności nie może stawiać nabywcy wierzytelności w sytuacji korzystniejszej procesowo od pierwotnego wierzyciela, który to, aby domagać się skutecznie zapłaty od strony pozwanej musi wykazać zarówno fakt powstania konkretnej wierzytelności, jej podstawę jak i jej wysokość, zaś dokumenty przedkładane przez takie osoby nie mogą – z racji istniejących po ich stronie ewentualnych trudności dowodowych – korzystać z walorów przysługujących dokumentom urzędowym. W postępowaniu przed sądem mającym na celu rozpoznanie merytorycznej zasadności żądania pozwu przedmiotem oceny jest nie tylko kwestia legitymacji procesowej strony powodowej, ale również ocena zasadności żądania pozwu tak co do zasady jak i co do wysokości.

Obowiązkiem strony powodowej było zatem wykazanie istnienia, wysokości i wymagalności należności dochodzonej pozwem.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do zarzutu pozwanego co do tego, że podpis na umowie kredytu gotówkowego z dnia 17 maja 2007 roku nie należy do niego, stwierdzić należy, iż zarzut ten – w świetle zgromadzonego materiału dowodowego – okazał się niezasadny. Z opinii biegłej sądowej z zakresu badania pisma i podpisów D. R. wprost wynika, że podpis T. Ż. na umowie z dnia 17 maja 2007 roku, z której powód wywodził swoje roszczenie oraz parafy znajdujące się na pierwszej i drugiej stronie umowy zostały niewątpliwie nakreślone przez pozwanego. Biegła sądowa w sporządzonej opinii zaprezentowała sposób dochodzenia przez nią do wniosków końcowych oraz w sposób logiczny uzasadniła swoje stanowisko. Opinia ta nie została w żadnej części zakwestionowana ani przez powoda, ani przez pozwanego. Sąd w celu usunięcia wątpliwości co do tego czy podpis na umowie nie mógł zostać nakreślony przez osobę trzecią, która celowo manipulowałaby swym grafizmem w celu podrobienia podpisu pozwanego dopuścił dowód z ustnych wyjaśnień biegłej sądowej do pisemnej opinii. Dodatkowo poszerzył również bezwzględny materiał porównawczy o wnioski o wydanie dowodu osobistego składanego przez pozwanego na przestrzeni lat, na których bez wątpienia znajdują się nakreślone przez niego podpisy i parafy. Biegła sądowa, także po zapoznaniu się z tym dodatkowym materiałem, stanowczo podtrzymała wydaną przez siebie opinię oraz dodatkowo wykluczyła możliwość, by osoba trzecia mogła nakreślić podpis pozwanego na umowie oraz w sposób logiczny uzasadniła swoje stanowisko w tym zakresie. Sąd dał wiarę przedmiotowej opinii w całości, albowiem nie znalazł jakichkolwiek podstaw do jej zakwestionowania.

W tej sytuacji zasadne okazało się żądanie powoda w zakresie kwoty **4 540,02 zł** z tytułu niespłaconego przez pozwanego kapitału oraz **532,32 zł** z tytułu odsetek umownych kapitałowych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela, skoro pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność spełnienia świadczenia.

Powód nie wykazał natomiast sposobu wyliczenia przez pierwotnego wierzyciela odsetek od zadłużenia przeterminowanego na kwotę 553,28 zł, w szczególności nie wykazał od jakich kwot i za jakie okresy, jak również według jakich stóp procentowych należność ta została wyliczona. W konsekwencji Sąd nie był władny zweryfikować prawidłowości wyliczenia tej kwoty. Wskazać przy tym należy, że terminy płatności poszczególnych rat kredytu zostały ustalone w harmonogramie spłaty kredytu stanowiącym załącznik do umowy kredytu. Dokumentu tego powódka nie przedstawiła. Tym samym brak jest możliwości zweryfikowania prawidłowości wyliczenia odsetek za opóźnienie w zapłacie poszczególnych rat.

Powód domagał się także, z tytułu skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego naliczonych od należności głównej za okres od dnia nabycia wierzytelności, to jest od dnia 27 kwietnia 2012 roku do dnia wniesienia pozwu, kwoty 788,97 zł. Tymczasem w umowie z dnia 17 maja 2007 roku stopa odsetek od zadłużenia przeterminowanego nie została oznaczona. W par. 9 ust. 2 wskazano jedynie, że oprocentowanie naliczane jest od kwoty zadłużenia. Również wierzyciel pierwotny (...) Bank Spółka Akcyjna w W. w wystawionym przez siebie bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 9 kwietnia 2009 roku (k. 4 akt IC Co 42659/09) stwierdził, że dłużnika T. Ż. obciążają odsetki ustawowe od zadłużenia przeterminowanego, a nie odsetki umowne w wysokości wskazanej przez powoda w pozwie. Stosownie do treści art. 481 par. kc w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2016 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o treść powołanego przepisu, Sąd ustalił, że powodowi za okres od dnia 27 kwietnia 2012 roku do dnia wniesienia pozwu, czyli do dnia 18 grudnia 2012 roku, należą się od pozwanego odsetki ustawowe w wysokości **381,61 zł**.

W odniesieniu do żądania kwoty 648 zł z tytułu kosztów stwierdzić należy, że powód nie wykazał w jaki sposób kwota ta została wyliczona oraz jakie konkretnie koszty składają się na kwotę 648 zł, co uniemożliwia zweryfikowanie prawidłowości jej wyliczenia. W piśmie z dnia 23 grudnia 2014 roku powód podał, że składowe zadłużenia zostały wskazane w bankowym tytule egzekucyjnym. W dokumencie tym kwota 648 zł została ujęta pod bliżej niewyjaśnioną pozycją „inne”. Z tego też powodu Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie postanowieniem z dnia 17 czerwca 2009 roku oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w tym zakresie z uwagi na brak możliwości weryfikacji prawidłowości wyliczenia tej kwoty. Także w toku niniejszego postępowania powód nie wykazał jak dokładnie kwota ta została wyliczona oraz jakie konkretnie koszty i w jakiej wysokości składają się na tę kwotę. W pozwie podał jedynie, że są to koszty związane z uruchomieniem oraz bieżącą obsługą kredytu (prowizje, ubezpieczenia i inne bieżące opłaty), monitoringiem płatności (koszty upomnień telefonicznych i pisemnych) oraz koszty działań windykacyjnych, w tym koszty windykacji pisemnej, telefonicznej i bezpośredniej w wysokości zgodnej z umową, z której wywodzi swoje roszczenie. Nie podał natomiast jakich konkretnie kwot z tytułu poszczególnych rodzajów kosztów się domaga. Tymczasem – wbrew twierdzeniu powoda – z treści umowy z dnia 17 maja 2007 roku nie wynika ani wysokość kosztów związanych z monitoringiem płatności, ani kosztów działań windykacyjnych. Dodatkowo powód nie wykazał, że koszty te zostały przez pierwotnego wierzyciela faktycznie w określonej wysokości poniesione. Zaznaczyć przy tym należy, że w umowie z dnia 17 maja 2007 roku określono co prawda wysokość prowizji za administrowanie kredytem i wysokość miesięcznej składki ubezpieczeniowej, jednak okoliczność ta nie jest wystarczająca do uwzględnienia powództwa w zakresie kwoty 648 zł, skoro powód nie przedstawił sposobu jej wyliczenia, w tym tego jaką część tej kwoty stanowi prowizja i koszty ubezpieczenia kredytu, a jaką część „inne” koszty. Ponownie powtórzyć należy, że fakt zawarcia umowy przelewu

wierzytelności nie może stawiać nabywcy wierzytelności w sytuacji korzystniejszej procesowo od pierwotnego wierzyciela, który to, aby domagać się skutecznie zapłaty od strony pozwanej musi wykazać zarówno fakt powstania konkretnej wierzytelności, jej podstawę jak i jej wysokość.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 453,95 zł. O odsetkach należnych od tej kwoty w zakresie kwoty 4 540,02 zł orzeczono na podstawie art. 481 par. 1 kc, a w zakresie kwoty 532,32 zł na podstawie art. 482 par. 1 kc, który stanowi, że od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa. Z uwagi na brak oznaczenia w umowie stopy odsetek za opóźnienie należały się odsetki ustawowe za opóźnienie (art. 481 par. 1 kc), a nie odsetki umowne w wysokości wskazanej w pozwie.

Z tych też względów orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w pkt III wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów wyrażoną w art. 100 par. 1 kpc. Koszty procesu wyniosły w niniejszej sprawie 3 034 zł, przy czym powód poniósł koszty w kwocie 1 467 zł, w tym 250 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu, 1 200 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem i 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a pozwany 1 567 zł, w tym 1 200 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem, 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 350 zł z tytułu zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego. Powód przegrał sprawę w 33 %, a pozwany w 77 %. W takim też stosunku strony powinny ponieść koszty procesu, czyli powód w kwocie 1 001,22 zł, a pozwany w kwocie 2 336,18 zł. Pozwany poniósł koszty w kwocie 1 567 zł i w związku z tym powinien zwrócić powodowi kwotę 769,18 zł.

W pkt IV o nieuiszczonych kosztach sądowych w kwocie 332 zł, która stanowi różnicę pomiędzy wysokością wynagrodzenia przyznanego biegłej sądowej za sporządzoną opinię (682 zł), a uiszczoną przez pozwanego zaliczką w kwocie 350 zł, orzeczono na podstawie art. 103 par. 1 kpc uznając, że koszty te zostały spowodowane przez niesumienne zachowanie pozwanego w toku procesu i w związku z tym powinny go obciążać w całości.